

Danneffhold-Laurvigén approberet Jordebog af 20de Septbr. 1766, at betales med Penge med 2 Rbd. pr. Td. Rug, 1 Rbd. 3 Mk. pr. Td. Byg og 1 Rbd. pr. Td. Havre; men at en Overtrædelse heraf har fundet Sted, idet der i mange Fæstebreve er betinget en forholdt Afgift, med Bemærkning om, at denne Forholdelse æqvivalerer Fæsternes Fritagelse for Renters Svarelse af den paa Udskiftningen anvendte Capital, sfr. Forordningen af 15de Juni 1792, men hvilken Lovbestemmelse ikke er anseet anvendelig i nærværende Tilfælde;

- c) at der er paalagt Fæstere at svare Skatter af Jordstykker, som de ikke have i Brug, saaledes navnlig af Stov, der ved Udskiftningen er fratagen deres Gaarde og bestodes af Godseieren;
- d) at der er paalagt Fæsterne Præstationer mod et utilstrækkeligt Vederlag, saaledes blandt andet, at præstere Kjørsel af 1 Tavn Brænde til Koeskilde, mod en Betaling af 1 Rbd. 3 Mk.;
- e) at flere Uregelmæssigheder ved Godsadministrationen have fundet Sted, idet blandt andet er forekrevet, at Fæsteren skal overtage at svare de fulde Skatter, uagtet der ved Lovgivningen er fastsat et vist Forhold, hvori Godseier og Fæster skulle deeltage i samme, — at den Fordeel af Hovedgaardstaxt, som i sin Tid havde været tillagt en Gaard, skal bortfalde m. v.;
- f) at Dispositionen er tilfidesat, forsaavidt den indeholder den vigtige Ret for en Fæsters Børn til at erholde en Gaard i Fæste efter Forældrenes Død, i Henseende til hvilket Retsforhold er henvisst til en Overretsdom af 11te April 1831, samt en Virkethingsdom af 13de Januar 1835,

men hvilket Retsforhold det er andraget, at Godseieren i flere Tilfælde ikke har respecteret.

Hvad nu denne Deel af Sagen angaaer, maa jeg bemærke, at efter de senere indhenteede Oplysninger, kan Ministeriet ikke ansee sig beføiet til at indblande sig i det mellem Godseieren og Fæsterne paa Skjoldnæsholm Gods bestaaende Retsforhold, hvilket maa bedømmes i Henhold til den almindelige Lovgivning og efter Forstaaelsen af den omhandlede Disposition af 1780, der hører under Domstolenes Paafjendelse. Ogsaa erfaars det, at dette Retsforhold i flere Henseender allerede har været prøvet ved Domstolene, idet Godseieren i et givet Tilfælde er frilænt for Tiltale af en Fæsters efterladte Søn, der havde gjort Paastand paa at overdrages i Fæste sin Faders Gaard, paa Grund af meerbemeldte Disposition, nemlig ved den i Andragendet ommeldte Virkethingsdom af 13de Januar 1835, der er stadfæstet saavel af Overretten som af Højesteret. Den ovenfor under Lit. f anførte Ankepost synes saaledes at maatte bortfalde, idet det derunder omhandlede Retsforhold maa antages ved bemeldte Præjudicat at være endeligt afgjort. Det skjønnes ikke heller rettere end at det samme maa være Tilfældet, forsaavidt der under Lit. b er anket over, at Godseieren har paalagt Fæsterne en forholdt Afgift imod hvad der er bestemt ved Dispositionen og berørte Jordebog af 1766; thi vel har den i Andragendet ommeldte Overretsdom af 11te April 1831 fritaget en Fæster for at udrede en saadan betinget forholdt Afgift, men ved den derpaa affagte Højesteretsdom af 16de Mai 1832, blev den affagte Overretsdom forsaavidt forandret, at Godseieren blev kendt fri for den gjorte Paastand om Fæsterens Fritagelse for Udredelse af berørte Afgift.